

— Եօնրատան իշխութիւնիդէ կէօրէ Կ Սէ-
ռասկէր ըառա ՀաօրէԹւէրի տիգառ Հաւիտաճ

ըրևող, Եսնի զաֆեթապ ասկերիմիզ Բարա-
նըն էօմիլնիւ վէ թախթ ու թաճընը խե-
լաս էթտիլէր, իշթէ օլ կիւն պիղիմ սան-
ճաղըմըզ հիւզն ու մաթէմ ընկէրինէ պօ-
յանարագ, Բօմա քիլիսէսի թարաֆընտան
վազթիլէ իճրա օլունուպ, վէ պատէհու
ունուտուլմուշ օլան զօլում ու թէաւոտի-
յաթըն թէթերիւրինէ, քէնտիյէ րազմէ-
հէմ շահիտ օլտու, վէ հէմ տէ հէմ էֆ-
քեաւր պուլունտու. վէ իշթէ հազըզաթէն
օլ կիւնտէն պնշաւոր, պիլա շարթ, րուհ-
պան կիւրուհիին հիւքիւմէթի իպգաւր Ե
Լանի թէթրաթէն Լէհուտիլէր Կէլէյա*
գաթաթըմայա մէճպուր օլուպ Ե ապ իւ հէ-
վաւը թէմիզ վէ սալիմ մահէլէրտէ իգա-
մէթ իթմէթտէն մէնն օլունտուլար. վէ մէր-
գումանէ միշղիզա չալմազ Եախօտ էօյրէն-
մէք Ե ափօղաթըզ վէ հէթիմիլը սանաաթլաւ
ըր, ֆիղիզա վէ քիմա իմլէրի մէթէպլէ-
րինէ կիտիպ թահսիլ իւզրէ պուլունմազ
Եասազ օլտուգտան պաշա, Խորիթիանտան
պիրիսինի խանէսինէ միւսաֆիր գապուլ իթ-
մէք Ե Եախօտ նիր Խորիթիանէ մուսվէնէթ
իլլէմէք, վէ քէնտիլէրէ մախսուս պուլուն-
նան չէլմէրէթէն պաշա պիր չէլմէնէն սու-
պլմազ տախիպ շէտիտ ճէղալար թէհտիտիյ-
լէ Եասազ օլունմուշ տուր:

Լէհուտիլէրին քիւլաւ իթտիթլէրի ֆապ-
րիզալար Եէթէլէր օլունուպ, վէ Եսրի ի-
տարէլէրի իսէ բարաւարա հալալէ գը-
լնմիլ տր:

Վէ մատէնլէր տախի, քիլիսէյէ միւ-
թէալիզ պուլուննան աւտմլէրէ թէսլիմ օ-
լունմուշար ալը:

Լէհուտիլէրէ չիթիթիլը Եասազ օլ-
տուգտան պաշա Ե թօփրալարընը պէթ-
լէթտիլմէք իլին պիր պէթի գօյմազ տախի
Եպաթ օլունմուշ տուր:

Եէթէլէր սերպէթ սանաաթ վար իսէ
Լէհուտիլէր իլին մէմուսաթտան պուլուն-
նուպ, հէր իւլի միւսազաթը (ճէզալէր)
ճիմանիլէ հազըզալարնտա իճրա օլունմուշ
միլ տիր:

Գարնալալ վերկիթի օկէնիտէն ալունայա
պաշալար, վէ շու վերկիլի ալմայա մէմուր
պուլուննան գաթիլիալ — վէթէր, Եպէթիլի իլ-
թիլէն իլթիարըն Են գապա էթլի Եէրինէ
էօյլէ պիր թէփմէ վուրմագտէ տիր քի, պի-
շարէ էօյլէճէ Եէթէ գուրպան կիթմէթտէ
տիր:

Եճապա պու շէյ Եալնըզ գուրպան ի-
լին մի ալըպ տր:

Խալիլ, պուլունտա իւշ Ետիւրլիւ ալըպ վար
ալը. Եսնի, այլըպ շու զուլումլարը չէ-
քէնլէրէ, այլըպ շու զուլումլարը իրթիթիապ
իտէն հիւքիւմէթէ, վէ այլըպ պիղէ քի,
էօյլէ ճիմայէթլէրին իճրալարըն կէօզլէրիմիլ:

Իլէ կէօրտիլիւմիւզ հալտէ տախի միւսաա-
տէ իթմէթտէյիլ:

Սիդին տտէմիլիլին վերտիլի մալիւմաթէ
նէզարէն, Ֆօրօմ մէյտանընտա, Կէլլէ-
Լէհուտիլէրինտէն պիր չօզըլարըն թէվզըթ
զըլնտըղը անլալըմագտէ տիր. ֆէզաթ,
Լիլըզ քիլիսէնին քիմէլէրին կիրիպ կէօրէ-
մէտիլի զինտանլարընտա տէհէթլու Եզի-
յէթ ու իլթէնլէր չէթէլլէրի աճէպա
քիմ խանէր վերէճէք տիր տիւննայա:

Լիլին վերիլիւ խապէր, անճազ Վրանսըզ
գալէմի վերէճէք տիր շու նիզամա մուզա-
յիր, վէ Բօմա թարաֆիլիլէրին պիլմէզ-
լէթտէն կէլտիթլէրի տէհէթալիլ հալլէրի:

ժ. Գաթիլի:

Ե. Օ. Գ. Ե. Յ. Ե.

Սէնազըզ իմաթիլ Սիւնտիլ ի Լիլիա Եալմար-
գիւն Եալըզ:

Կիւրակէ օրն՝ Եր Եր Սարտ 28,

Սարնազ օր մ'էր իմ համար. այն
օրն՝ իգական գեղեցիկ սեռին բազմաթիւ դաստիարակու-
թիւն մասին իմ Ե անշուշտ ուրիշ շատիւրուն անհատին
անձնէն ըստ բաւականի լըուած կըտեսնէի, — Գուրմ-
գաթիլի դէպքէ պարզ էր, որ այս անձկանայ լըման
բաղաւոր փառաւորութիւնն կըրէր, փառք ուրեմն ազ-
գասէ Խորհրդի թալին, փառք բարեշուն դասա-
տուացն, փառք նաև Սէզպուրեան սիրելի հարազատաց:
Կայն գեղեցիկ օրն, մեծաւոր Տէր,
վարձաւորն ազնիւ աշակերտուհեաց ներկայացուցած
գալլիլ թատիկ հազարաւոր պատուաւոր Սնանց հետ
հանդիսատես հրաւիրուելու պատիւն ունեցալ նուազաւ,
Ե արդարեւ իմ կենացս ամենաթանկելի օրն էր, — Էն ու-
սումնասիրութիւն, ուսումնասիրութիւն, ճշմարիտ Եսն-
կեղծ բարեխաղութիւն Ե շողմանկան շողմագութիւն Երդ-
կնիւրազգութիւն մատաղ օրիորդաց յաղողակ դերասանու-
թեամբն, բարոյական մեծ դաս մ'էր անխտիր երկու սեռի
համար ալ, մեծ տպաւորութիւն կընէր ամենէն սրտին,
Ե ամեն մէկ խօսքերուն՝ որք իմ համար մէկ մէկ անգիւն
մարդարիտներ էին Ե են, յարգելի Էսնիսականք գաթ-
մալմալ բուն ծափահարութեամբ գոգոցս բոլոր թա-
ղը կըթնէցնէին ի նշան սրտապատար գոհունակաւու-
թեան, խոստովանելով նաև թատիկ երեսնէ եղած Ե Եւ-
Լիլի ազգային մեծամեծ օլուններն:

Սիւտի շնմ երկուսնաբ ըսել թէ
կրկին երեւել օգուտներու բերող եղաւ այս ներկայա-
ցումն հոն եղող ծնողաց Ե ծնեղոց համար. զոր ամեն
որ ընդ իս կրնայ դաւանիլ, իթէ ողջախոհութեամբ Ե
ազգասիրական աջօք նկատել ուզէ, — Տէր, սքանչելի էր
նաև անտիական դերասանութեաց համալսարանութիւնն,
յոթակ Ե բացալարտ արտասանութիւնն, Ե արդարեւ կը-
սալիլութիւնն զիս. Ե վարկէնան առ վարկէնան զգաց-
մանց ի զգացման կիտրաւորէին, Ե խոր խորհրդածու-
թեամբ ու ապագայ բարեաց երջանիկ յոյսերով կըլը-
նուրն զին, Ե ահա այս բոլոր ուրախութիւնն Ե քան-
չանացս պատճառներն մէկն ալ նորաւոր դերասանութե-
լէն, զորոնք տեսնելով՝ կըարթնուէին յիս այս գեղե-
ցիկ սեռին դաստիարակութեան համար ըստ արժանւոյն
ամեն տեղ կամք, մանաւանդ աւելի ջանք չըլալուն տը-
խուր յիւստակներն, Ե սրտառու յոգեցանութեամբ
սրտմախտն կընէին իմ հրճուանքս, բայց Ե այնպէս կը-
յուսադէրին որ այս, Ե ուրիշ ասոր նման վարձաբաններ
անշուշտ նոյն պէտք եղած աւելի ջանք համար ազգայ լը-
թաններ կըլըն՝ գիւրթեան Լիւստիլ ամենակալ բաղ-
կին հովանոյն ներքեւ անմասն մնալով:

Սերնաբար, Տէր նոյն օրն այսպի-
սի հիացմամբ Ե խորհրդածութեամբ զին զգածելու պատ-
ճառ եղաւ, որոց համար զգացած խորին շնորհակալու-
թիւնն հարկադրեցայ, հրապարակուելու յայտնել ճի-
թաւաւտ լըագրոյն միջոցաւ ի խիստ համառօտեղով երկու-
թեւ գրութիւնս, Ե երկուսով թէ՛ մի գուցէ երկարու-
թեան պատճառաւ գիւրթեան թուի հրատարակութիւնն:
Լիս առթիւ, Տէր, կիւրթամ նա-

Ե հրատարակել, իմ գոհութիւնս յիշալ վարձարեան
թէ՛ մանչ Ե թէ աղջիկ ռեսանդաց Էսկաբանութեան,
Լիլիային պատմութեան Ե Էսկաբանութեան աշխարհագրու-
թեան մէջ տուած յաջող Ե բաւական պատասխանեաց
համար, ուր ի հարցմոր՝ հրաւիրուելու պատիւն ունեցալ
նուազաւ:

Ինքեղով, Տէր իմ, տեղի շնորհել հաճիլ
համառօտալըուածոյս, մնամցանկացող բարօրութեանը:

27 մարտ 1862 Էսկաբանութեան Ս. Լիւստիլ:

— Սարաֆ Սիւնայէլ քէյֆիլիթիին տահա
նէ օլտուղու Եսնի նէտէ գարար գըլտըղը մա-
լիւմ օլամայուպ, անճազ շու գատարը իլի-
տիլմէթտէտիր քի, Բուժ միլլէթի բաթրիք-
խանէսինտէն կէլէն ճուսա կիւն պիղիմ բաթ-
րիքխանէյէ պիր րուհպան կէլէրէք, կիւյա ի-
քինճի գարընըն նիքեսհըն Եսրան պիր Բուժ
բարաւը իմիլ իսէտէ, քիմ օլտուղու պիլի-
նէմէթիլինտէն հալեա արանմագտէ օլուպ,
վէ Սիւնայէլ աղանըն իսէ Բուժ քիլիսէսի-
նէ թապի օլաճաղը պէյանիլլէ, մէրգումուն
գանտըրըլըպ, քէնտի քիլիսէսինտէ գալմա-
սրնա չալըլըմարալա գազանըմար խալիսանէ
վէ նազիթեանէ իֆատէ օլունմուշ իմիլ:

Իզլէթլու Բարունակ պէյ կիպի պիր ֆէթիլն
զաթըն աւտնապետ, վէ սալիլ նիլլէ վէվաթը
սահիպ տիրայէթին աղալ նուլունմագտէ օլ-
տուղարը պիր մէճիլտէ, շիմտիլլէ գատար
շու քէյֆիլիթի լարըզ վէճ իւզրէ թէֆ-
թիլ վէ թէճէսիւս օլունարագ, հազըզաթի
հալին մէյտանէ չըզարըլմամաւը հատտէն
կիյատէ թէաճիւկ պէյան պուլունուպ, վէ
պաշա տիւրլիւ պիր միւսքիթ մանա տախի
վերէմէթիլիլիտէն, Ելպէթթէ պուլունտա պիր
հիլմէթ Ես պիր սրոր պուլունմալը տրտի
մէյէ, նիլլէլէր կիպի պիլը տախի մէճպուր
օլմագտէյիլ:

Շու նիքեսհ շըմնըտա Տէր թալիս
Էսրըն գէմմ յուլունտուղուն իշիտէրէք պիլ
Եալըլը իտիք, մէրգում Էսր քէնմիսինին
մէզքիւր պսալը Եսրմաւորընա տալիլ Սալի-
վասէթասըլալ պիր բողըք իւն իթտիրտիք-
տէն պաշա, այն բողըքը Սիւնտիլիլիտէ
տախի պէյան իթտիրտի իտի, հալպու քի,
նէ օլ վագթ վէ նէտէ շիմտիլլէ գատար բաթ-
րիքխանէ թարաֆընտան, մէրգումուն շու
քէյֆիլիթտէ գապահաթըզ օլտուղունա ի-
լամ օլունմաւորընտան, Ելվէլլէ Եալըլը-
մըզ Եհալինին սոցի գանըն հալեա պազը Եալ-
մագտէ, վէ պիր թարաֆտան տախի գալի-
լէլմէթտէ տիր: Կէրիլ մէրգում Էսր իպէ-
նիմ գապահաթըմ Եօգուրըն՝ լեյլուստա
իթմէթտէ տիր, ֆէզաթ, բաթրիքխանէ գա-
պահաթըզ օլտուղունա ըսմէն հիւքմ ի-
տուպ, վէ մէզքիւր հիւքմ տախի զալէթալար
վասէթասըլալ ալէմէ պէյան իթտիրմէթիք-
ճէ, մէրգումուն շու ազլիլլուլ լէթէսինտէն
գուրթուլապիլլէլլի իհթիմալտէն տէյիլ
տիր: Տիմէք տիր քի, պարի հիլ տէյիլ ի-
սէ բաթրիքխանէ թարաֆընտան մէրգում
քահանանըն հալինէ ինսաֆ ու մէրհամէթ
պուլըրթուլարագ, լաղըմ կէլէն իսթիլթագըն
իճրասըլալ, հէմ մէրգումուն թէճտիտի նա-
մուսու, վէ հէմտէ Եհիլինին թահիլիլ զիլ-
իւմիւ վէ րահաթը զիլիլ մուճիպ օլունմա-

* Սէզպուր տէթիլլէրի Բօմատա էօյլէ տար, հէվաւը
վէ սալիլ պուլունմէ վէ ֆէլիս պիր մահէլլ իմիլ քի,
Լէհուտիլլէր անճազ օրատա իգամէթ մէտպիլիպ Ե պաշ-
ա Եէրտէ օլունմաւորընտան պաշա Ե ազլալ օլուպ,
օլ մահէլլին գաթուպըզ գաթաւորընտա իտիլարը տախի
լըագմալ իմիլլէր:

